

Felmérés a Németországban vállalokozási szerződést teljesítő magyar vállalkozások körében – 2015 Vezetői Összefoglaló

2015. évben is megkérdeztük az ÉVOSZ Németországban vállalokozási tevékenységet folytató tagszervezeteit, valamint további 225 vállalokozást arról, hogy milyen eredménnyel zárja a 2014. évi külföldi tevékenységét, illetve milyen várakozásokkal indul ez évben.

A megkérdezett 350 vállalokozás szakmai összetétele – főtevékenységüket tekintve – sokrétű, mivel a nyers építőipari cégek mellett építési szakipari, gépipari, illetve húsipari cégek is válaszoltak kérdéseinkre.

2014 évben az ÉVOSZ számításai szerint, mintegy 600 hazai vállalokozás tevékenykedett Németországban vállalokozási szerződés keretében. Ezek elsődlegesen a gépipar, az élelmiszeripar és az építőipari területén vállaltak munkát. Alkalmazásukban átlagosan 14.000 főt foglalkoztattak. Az építőipari vállalokozások többnyire hiányszakmákban foglalkoztatnak tartós kiküldetés keretében építőipari szakmunkásokat. Meghatározóan német építőipari cégek **alvállalkozóiként dolgoznak.** Jellemző a mikro-, kis- és közepes méretű építési vállalokozások piaci jelenléte. **A 600 cég egyharmada dolgozik az építési ágazat területén.** A Németországban teljesített vállalokozási szerződések értéke 2014. évben az ÉVOSZ számításai szerint **mindösszesen mintegy 110 milliárd Ft volt.** Ezeknél a vállalásoknál **igen magas a hozzáadott érték,** hiszen sok helyen jellemző az anyagmentes feladatvállalás, ahol a felhasználható anyagokról a német megrendelő, fővállalkozó gondoskodik.

A vállalokozásokra változatlanul jellemző, hogy magyarországi tevékenységüket fent tartva végeznek Németországban munkát. Különösen fontos ez számukra az A1-es kiküldetési igazolások megszerzése miatt, hiszen, akkor egy-egy kiküldött dolgozó a magyarországi társadalombiztosítás hatálya alatt marad.

Jellemzően 25-50% körüli a belföldi tevékenység aránya, melynek mértékén a vállalokozások fele 2015. évben sem kíván változtatni, fele pedig az előző évi arányt növelni szeretné.

A vállalokozások **döntő része hosszú távra tervezi németországi vállalokozását,** melyet németországi partnereikkel történő forgalomnövelési tárgyalásaik is jeleznek. A megkérdezettek **több mint fele várja ez évben**

forgalmának bővülését, 40 %-uk változatlan nagyságrendű forgalommal számol, csupán 10 %-uk vetíti előre a forgalom csökkenését.

Mindehhez szorosan kapcsolódik a foglalkoztatottak létszámának alakulása. A cégek átlagos állományi létszáma 20-400 fő között szóródik a megkérdezettek között, s közülük **2014. évben minden második cég létszámnövelést hajtott végre az előző évhez mérten**. 2015. évben 40 %-uk tervezi a létszám bővítését, 20 %-uk pedig változatlan létszámmal valósítja meg szerződéses vállalását, 30 %-uk kisebb-nagyobb létszámcsökkentést helyezett kilátásba.

A válaszadók csaknem mindegyikének állandó megrendelői köre van Németországban. Új megrendelővel történő szerződéskötésről is beszámolt a cégek fele, igaz, hogy ez megrendeléseik maximum 10 %-áig terjedt.

A gazdálkodó szervezetek folyamatos és biztonságos gazdálkodását nehezítő **kintlévőségek** a megkérdezett cégek 50 %-ánál nem fordult elő, ahol pedig gondot okozott, ott ennek mértéke a kiszámlázott teljesítés összegének 5-10 %-a volt. Gyakorlatilag e kintlévőségek 50 %-át látták bírósági úton behajthatónak a cégek, 20 %-át behajthatatlannak, a fennmaradó hányadról (30 %) pedig még nem alakult ki kép a továbblépést illetően.

Az elmúlt évben minden második vállalkozásnál volt NAV ellenőrzés társadalombiztosítási járulék, illetve a szociális hozzájárulási adó megfizetésével kapcsolatban. Pozitívnak mondható, hogy e vállalkozások többségénél megállapítás nélkül, rendben lezajlott a vizsgálat, de ahol eljárás indult, ott is rendben lezárult ügyekről számoltak be. 2014. év folyamán iparüzési adó témakörben nem kaptak ellenőrzést a megkérdezett cégek.

Németországban a megkérdezett cégek ottani telephelynek 90 %-át ellenőrizték a német vámszervek, vagy az adóhivatal. Az ellenőrzések leggyakrabban a kiküldetést tényét és a magyar társadalombiztosítás hatálya alá való tartozást igazoló A1-es meglétére irányultak.

Ezen túlmenően a munkáltató bérfizetési kötelezettségének teljesítését, valamint az építőipari szabadságpénztári befizetéseket vizsgálták. Vizsgálták még a munkavállalók szállás és egyéb szociális körülményeit, csaknem olyan gyakorisággal, mint a munkavédelmi előírások betartását. Megnyugtató számunkra, hogy a fent részletezett németországi hatósági ellenőrzések szinte teljes egészében negatív megállapítás nélkül lezárultak.

A 2015. januártól bevezetett németországi kötelező minimál órabér, ami a törvényben foglaltak szerint 2016. decemberig 8,50 euró/óra, a magyar vállalkozások versenyképességét nem fogja befolyásolni. Ennek oka, hogy azokban az ágazatokban, amelyekben a magyar cégek jelentős része vállalkozik,

már évek óta ágazati kollektív szerződésben meghatározott kötelező minimál órabér van, és ez jóval magasabb 8,50 eurónál (az építőiparban pl. 14 euró), ahol pedig nincs ilyen ágazati minimál órabér, ott is többet fizetnek a magyar munkavállalónak.

2014. év során gyakran ellenőrzés alá került Németországban a kiküldött munkavállalók, vagy vezető munkatársak személygépkocsija. Elmondható, hogy alig volt szabálytalanságra okot adó az ellenőrzöttek körében, ami annak is köszönhető, hogy az érintettek igyekeztek tájékozódni a személygépkocsi rendszámcserejéről, valamint a magyar rendszámú autó átmeneti németországi használatának mikéntjéről, vámhivatali bejelentéséről, adójának megfizetéséről.

A felmérésben az ÉVOSZ rákérdezett arra is, hogy a jelenleg is Németországban vállalkozó cégek hogyan érzékelik a magyar-német gazdasági kapcsolatok hatását saját vállalkozásuk németországi tevékenysége szempontjából.

A válaszok alapján abszolút vegyes kép bontakozott ki, hiszen válaszadók fele szerint javult a saját vállalkozásának a piaci helyzete, különösen azért, mert rugalmasabban tudnak vállalkozni. 2011. május 1. óta bővültek a munkavállalási lehetőségek, s akár munkaerő-kölcsönzés keretében is kiküldhetőek munkavállalók. Ugyanakkor a válaszadók másik fele szerint éppen hogy romlottak a piaci lehetőségek, mert a munkavállalási lehetőségek említett bővülése következtében nagyobb a konkurencia, sőt a legjobb, legnagyobb gyakorlattal rendelkező munkavállalók a korábbi német partner cégnél munkavállalóként kért és kapott munkát.

A felemás válaszok ellenére mégis az szűrhető le, hogy **a vállalkozások németországi piacukat a jelzett problémák mellett 2015. évben is változatlanul szeretnék megtartani**, a korábbi szintet - árbevétel és jövedelmezőséget – megtartani, s a lehetőségekkel élve **azt tovább bővíteni, valamint bővíteni a partneri kört és a munkavállalói létszámot is.**

Az ÉVOSZ tagszervezetei és a többi, Németországban dolgozó cég is azt jelezte, hogy a jövőben is számítanak azokra az információ forrásokra, amelyeket az ÉVOSZ rendezvényein és kiadványaiban közread. Kiváltképp fontosnak tartják a jogszabályok változásának nyomon követését, azok magyarázatait, a **jogkövető magatartásnak való megfelelést.**

Budapest, 2015. április 20.